

چالش‌های مذهبی و قومی در پروژه ملت‌سازی در کشور عربستان سعودی

فرشید ایمنی

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای - گرایش خاورمیانه و شمال آفریقا، دانشکده حقوق و علوم سیاسی،
دانشگاه علامه طباطبائی

چکیده

رژیم حاکم بر کشور عربستان تنها دولت وهابی در جهان می‌باشد. به دلیل نوع ساختارهای قومی و مذهبی آن کشور، خاندان آل‌سعود به همراه قبایل وفادار به این خاندان در جایگاه بالاتری نسبت به دیگر ساکنان این کشور قرار گرفته‌اند. در حال حاضر دولت حاکم بر این کشور به دلیل کنترل تمام منابع اقتصادی و طبیعی آن کشور، نیاز به حضور مردم را در اداره کشور احساس نمی‌کند و به نظر می‌رسد که وجود تفاوت‌های مذهبی و قومی چالش بسیار بزرگی را در فرایند ملت‌سازی در کشور عربستان سعودی ایجاد نموده است که در این مقاله با بهره‌گیری از این فرضیه، به بررسی میزان تأثیر عوامل مذکور در این فرایند پرداخته می‌شود. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که موضوع مذهب و قومیت نقش بسیار مهمی را در خصوص دسترسی به نیازهای اولیه و استفاده از فرصت‌ها و مزایای دولتی برای ساکنین کشور عربستان سعودی ایفا می‌کند. بر همین اساس تنها قبایل نجدی (از قبایل وهابی وفادار به خاندان آل‌سعود می‌باشند) امکان بهره‌گیری از تمامی مزایای ارائه شده توسط رژیم سعودی را دارا می‌باشند و سایر اقوام و اقلیت‌ها (مانند شیعیان آن کشور) تحت فشار و نظارت شدید دولت سعودی زندگی می‌کنند.

واژگان کلیدی: عربستان سعودی، ملت‌سازی، اسلام، وهابیت، خاندان آل‌سعود